

**HEGYKÖZSÉGEK
NEMZETI TANÁCSA**
SZAKMAKÖZI SZERVEZET

1117 BUDAPEST, BUDAFOKI ÚT 111.

TEL.: +36 1 413 75 27

E-MAIL: HNT@HNT.HU

Hegyközségek Nemzeti Tanácsa

2015-ös szőlőár prognózis

Készült:

2015. augusztus 4.

A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa, mint szőlő-borágazatban működő államilag elismert szakmaközi szervezet a 1308/2013/EU tanácsi és európai parlamenti rendelet 157. cikk (1) bekezdés c) pont I. és II. alpontjában foglaltakat figyelembe véve, a 2015. évi szüret jegyében az alábbi statisztikákat, termésbecslést és árprognózist teszi közzé.

Az adatgyűjtésért felelős: Bodnár Péter főtitkár

A szakmai Összeállításért felelős: Dr. Sümegi Zsombor szakmai igazgató

A közreadásért felelős: Tornai Tamás elnök

Összefoglaló

A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa elkészítette a 2015. évi szüretre vonatkozó termésbecslést és szőlőár-prognózisát.

A hegybíróktól beérkezett termésbecslési adatok összegzését és korrekcióját követően a 2015. évi szőlőtermésre vonatkozó becsléseket 58 540 hektárról gyűjtöttük be a hegybíróktól, országos átlagos terméshozam **73,95 q/ha** becsült érték mellett.

A 2015-ös évben **58 540 hektár** területre vetítve a várható szőlőtermés országosan megközelítőleg **4 331 960 q** lesz. Ennek megfelelően a seprős újbor és mustsűrítmény becsült mennyisége 70 %-os lékinyerési arány esetén várhatóan 3 032 372 hl lesz, míg a tavaly 2 773 010 hl volt

Ez azt mutatja, hogy enyhe növekedés mellett, **2015-ben várhatóan 2 789 782 hl seprős újborral** kalkulálhatunk, a tavalyi 2 554 586 hl-rel szemben.

A szüretet megelőző kalkulációkat és felvásárlási kommunikációt figyelembe véve a 2015-ös évre kalkulált **centrum ár nettó 100 Ft/kg (kompenzációs felárral 112 Ft/kg)** lesz minőségi bor előállítására alkalmas, egészséges szőlőre vonatkoztatva, 90 q/ha termésátlagra kalkulálva.

Figyelembe kell venni, hogy 2015-ben a szőlőtermelők nem számíthatnak AKG támogatásra, ami az átlagtermés centrumában 15 Ft/kg költségfedezet elmaradását eredményezi.

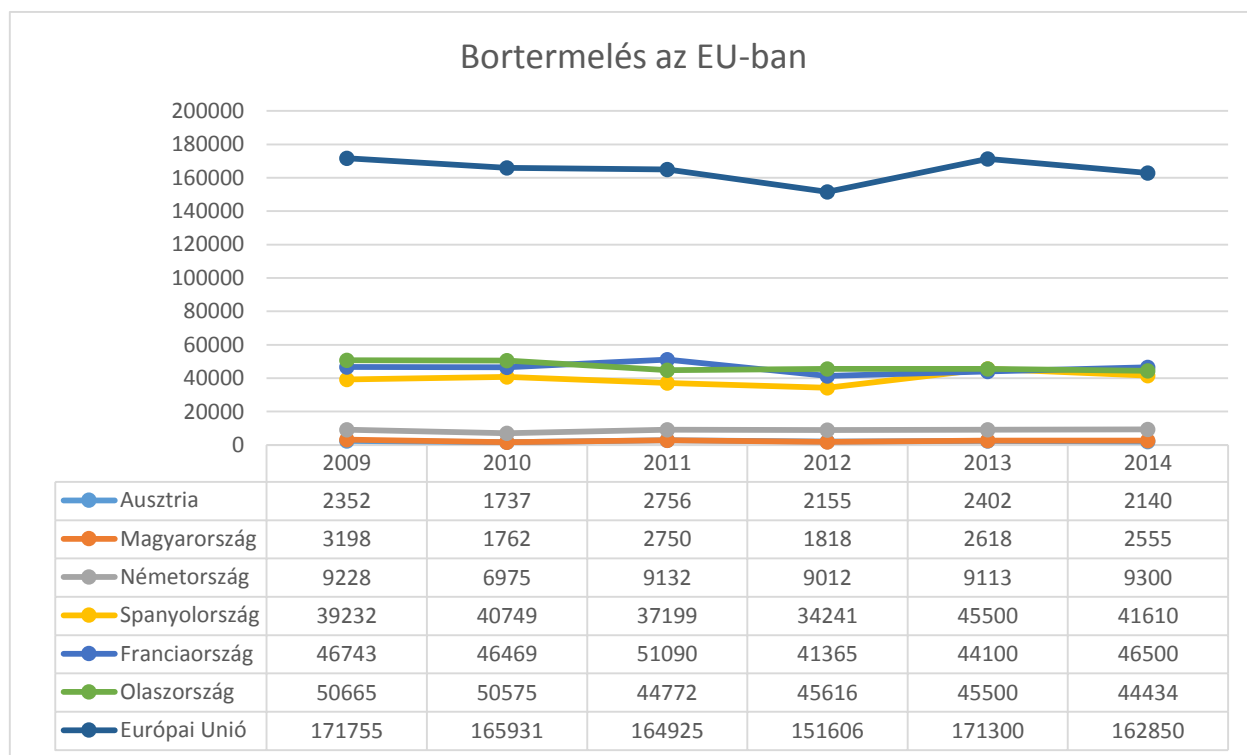
A szőlőárakra előzetes várakozásaink alapján az alábbi tényezők lehetnek hatással:

- a korábbi évek termelése és a szüret előtti termelői borkészlet nagysága,
- az export/import mennyisége,
- fő exportőr országok átlagos szőlőárai,
- az éves termelési költségek,
- a szőlő minősége.

Termelési statisztikák

Az alábbi adatok ismertetésével elsődleges célunk, hogy több információt szolgáltatassunk a tagjaink részére a piaci folyamatok alakulásáról, amelyek a szőlőárat meghatározzák.

Magyarország az Európai Unió hagyományos bortermelő országai közé tartozik. Az éves bortermelés nagyságát tekintve hazánk az EU 6-7. legnagyobb bortermelő országa, ugyanakkor a teljes termelésnek csak nagyon kis szeletét adja. Mint az alábbi grafikonból is látható 2009-től a magyar bortermelés komoly ingadozásokat produkált, átlagosan az elmúlt 6 évben a termés 2 450 000 hl volt. Az elmúlt 2 évben és 2015-ben is a termelés kiegyensúlyozottabbá vált, pár százalékkal ezt az átlagot haladja meg.

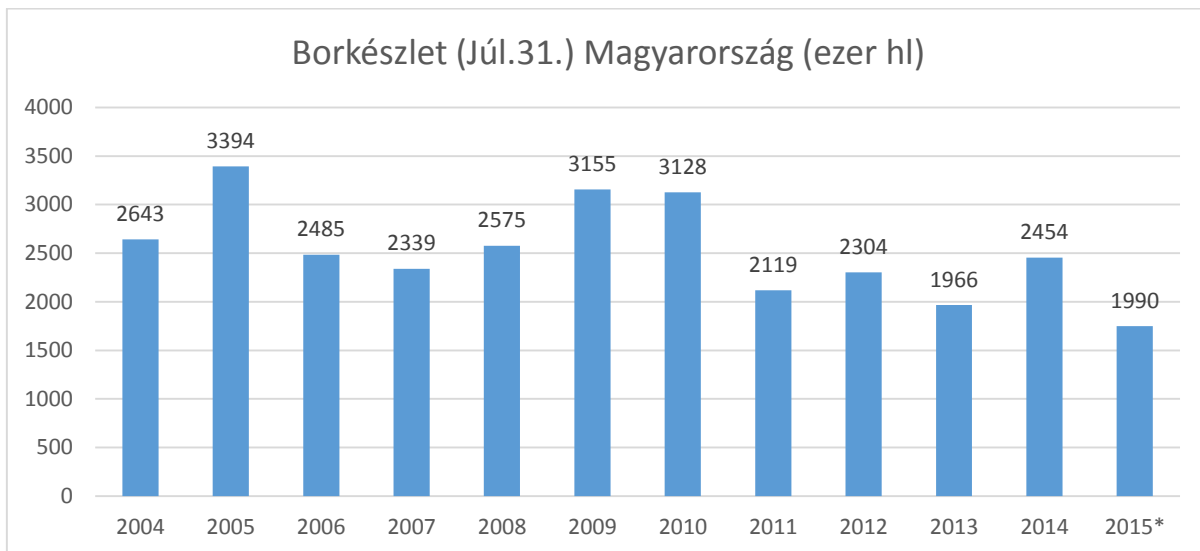
Forrás: KSH és HNT

A NAV adatai szerint 2014. július 31-én a borkészletek 2 454 534 hl-t tettek ki.

Tekintve, hogy a tavalyi szüret elmaradt a 2013-as mögött, valamint az elmúlt egy évben az import is jelentősen visszaesett, ezért valószínűsíthető, hogy a pincékben kevesebb a készlet, mint 2014. július 31-én.

A tavalyi borpiaci év zárókészletét, a szüretből származó betárolt újbor készleteket, az export és import, illetve a kiadott C típusú származási bizonyítványok mennyiségeit alapul véve valószínűsíthető, hogy jelenleg körülbelül 1 900 000 hl bor van készleten a pincékben.

Ez a mennyiség keresletnövekedést generál a szőlőfelvásárlásban, ami növelni fogja a szőlőárakat, figyelembe véve a későbbiekben részletezett import visszaesést is.

* becsült adat

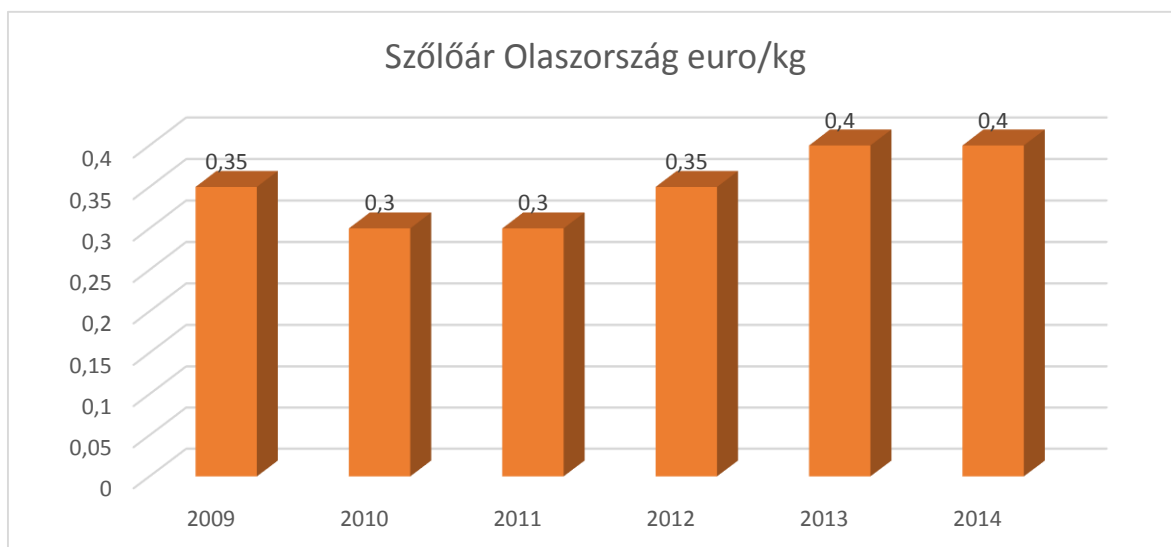
Külkereskedelmi mérleg

év	Export		Import	
	mennyiség (hl)	érték (euró)	mennyiség (hl)	érték (euró)
2008	693 838	72 631 462	259 200	25 360 015
2009	750 789	66 553 999	156 697	15 862 116
2010	860 510	75 956 899	199 162	16 729 851
2011	757 213	78 135 958	789 701	39 319 523
2012	636 688	74 488 672	552 598	39 072 279
2013	625 704	74 907 345	527 490	41 221 942
2014	580 000	80 254 384	357 000	26 000 000
2015*	650 000	n.a	350 000	n.a

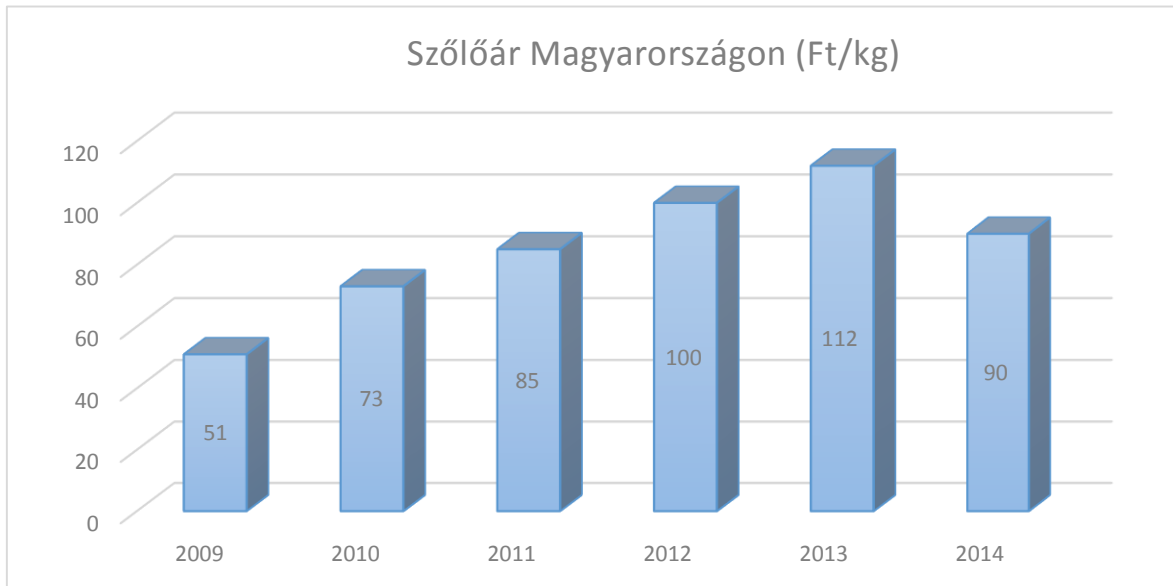
* becsült adat

A nemzetközi piacra tekintve azt látjuk, hogy az az elmúlt években az export mennyisége átlag körüli ingadozást mutat, értéke viszont tovább nőtt. Ezzel szemben az import határozottan és folyamatosan csökken, amely a hazai árak növekedését segíti. Ennek okai:

- a HNT 2014-ben meghozott piacszervezési intézkedése az ellenőrzési díj bevezetéséről
- a származási bizonyítvány kiállításához szükséges NÉBIH-igazolások kiadására rendelkezésre álló idő határidejének kiterjesztése 90+90 napra.
- az utóbbi időben Olaszországban történt feltételezett visszaélések miatti zárolás és az azzal járó bizalomcsökkenés, (Ennek hatására, 2015. június, július hónapokban a bázishoz viszonyítva 8,47 %-ra (!) csökkent az olasz folyóbor importja!)
- Olaszországban, a Magyarországon termelhető minőségű szőlő centrum ára az utóbbi két évben 0,40 € volt, ami 124 Ft/kg-nak felel meg.
- az olasz import éves csökkenése, amely 2015-ben körülbelül 250 000 hl lesz

Forrás: Camera di Commercio di PiacenzaF

Forrás: KSH és HNT

2015. évi önköltség számítás

A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa szakmai részlege elkészítette a 2015. évi szüretre vonatkozó szőlőár számítását.

A szőlőár az éves szőlőtermesztési műveletek költségei alapján számítottuk ki 1 hektár termőterületű (3 x 0,9 méteres térállás, 2,4 kg-os tőketerhelés, 90 q/ha terméshozam) ültetvény esetében, átlagos évjáratot kalkulálva.

A számításokhoz több forrást használtunk fel referenciaként. A különböző szőlőtermesztési műveletekhez szükséges alapanyagok – növényirtók, szerves trágya, támrendszer javításához szükséges kellékek stb. – árát és mennyiségét nagy figyelemmel választottuk ki, a 2015-ös piaci árakat figyelembe véve.

A különböző műveletek költségeit, időtartamát és gyakoriságát első szakaszban több hegybíróval egyeztetve, majd a HNT szőlészeti szekció közreműködésével alakítottuk ki.

A különböző munkálatok évi átlagos költségeit kézi és gépi munkákra bontva határoztuk meg, kézi szürettel kalkulálva.

A kalkuláció alapján kapott nettó önköltségi ár nettó 93 Ft/kg, amely indokolja a legalább, nettó 100 Ft/kg (kompenzációs felárral 112 Ft/kg) nagyságrendű centrum árat.

Kézi műveletek költségei		Gépi műveletek költségei		Egyéb költségek	
Fás metszés, 17 ft/tőke	62 900 Ft/ha	Zúzás	10 000 Ft/ha	Közteher	45 000 Ft/ha
Lekötés (anyagigénnyel)	35 000 Ft/ha	Mélylazítás	15 000 Ft/ha	Hegyközségi járulék	6 200 Ft/ha
Hajtásválogatás és törzstisztítás (2,5 alkalom évente, 13000 Ft/ha)	32 500 Ft/ha	Szervestrágya és trágya bedolgozása	40 000 Ft/ha	Szaktanácsadás	5 000 Ft/ha
Befűzés	30 000 Ft/ha	Sorközművelés, aljművelés (4 alkalom átlagos évjáratban)	40 000 Ft/ha	Kamara tagdíj	3 000 Ft/ha
Pótlás és támrendszer javítás	20 000 Ft/ha	Növényvédelem (7 alkalom átlagos évjáratban)	70 000 Ft/ha	Banki költség	40 000 Ft/ha
Kézi szüret	120 000 Ft/ha	Csonkázás (2,5 alkalom átlagos évjáratban)	25 000 Ft/ha	Növényvédő szerek	130 000 Ft/ha
		Takarás, nyitás (országos átlag)	12 000 Ft/ha	Egyéb költségek	20 000 Ft/ha
		Gyomirtás	30 000 Ft/ha	Amortizáció	45 000 Ft/ha
Végösszeg	300 400 Ft	Végösszeg	242 000 Ft	Végösszeg	294 200 Ft/ha

Költségek	
Kézi műveletek + Gépi műveletek + Egyéb	836 600 Ft/ha
Összes költség	836 600 Ft/ha
Költség/ kg (nettó)	93 Ft/kg

Beclési modell

A beclési eljárás során a különböző évjáratok hasonlósági tendenciáira alapoztunk.

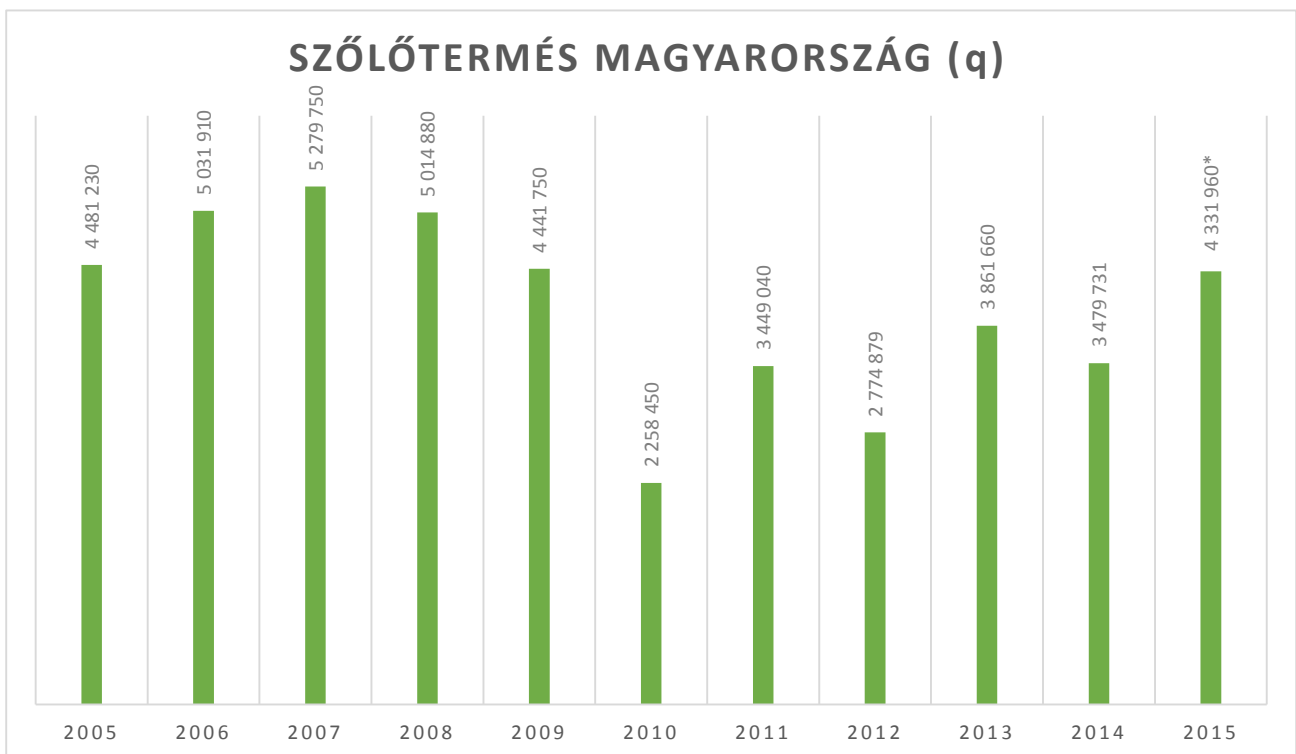
Megbízható, múltbéli adatok alapján keresünk összefüggéseket a hasonló évjáratok, paraméterek viszonylatában.

Viszonyítási paraméterek:

- Műszaki paraméterek-mérhető paraméterek (t, q, kg, stb.)
- Minőségi paraméterek
- Gazdasági paraméterek (Ft/kg)

Eljárás menete:

- Adatok begyűjtése
- Átlagérték számítása
- Reális érték számítása

*becsült adat

Alkalmazott modell:

$$\Sigma V: \Sigma P = V_m: P_x$$

ΣV – hasonló javak piaci árának összege, vagyis a kiválasztott évjáratokra vonatkozó múltbéli szőlőárak összege

ΣP – a hasonló javak paramétereinek összege, vagyis a kiválasztott évjáratokra vonatkozó termésmennyiségek összege

V_m – az értékelendő tárgy átlagértéke, vagyis 2015-ös szőlőár

P_x – az értékelendő tárgy paramétere, vagyis a 2015-ös évre vonatkozó várható termésmennyiség

azaz,

$$V_m = \Sigma V / \Sigma P * P_x$$

A kalkulációban a 2009, 2011, 2013, 2014 évjáratokat vettük alapként, ugyanis a szőlő termésmennyiség ebben a négy esetben mutatott nagy hasonlóságot, egybeesést.

Évjárat	V – Szőlőár	P – Termésmennyiség
2009	51 Ft/kg	4 441 750 q
2011	85 Ft/kg	3 449 040 q
2013	112 Ft/kg	3 861 660 q
2014	90 Ft/kg	3 479 731 q

Tehát:

$$\Sigma V = 51+85+112+90 \text{ (Ft/kg)}, \text{ így } \Sigma V = 338 \text{ Ft/kg}$$

$$\Sigma P = 4\,441\,750 \text{ q} + 3\,449\,040 \text{ q} + 3\,861\,660 \text{ q} + 3\,479\,731 \text{ q}, \text{ így } \Sigma P = 15\,232\,181 \text{ q}$$

$$P_{2015} = 4\,331\,960 \text{ q}$$

$$V_{2015} = \frac{338 \text{ Ft/kg}}{15\,232\,181 \text{ q}} \times 4\,331\,960 \text{ q}, \text{ így } V_{2015} = 96,1 \text{ Ft/kg}$$

A kalkuláció a korábban említett centrum ár legalább, nettó 100 Ft/kg-os nagyságrendjét alátámasztja.